

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

כת.

עין משפט נר מצוה

ד א מ"י פ"ג מהלכות
סוטה הלכה ח ופ"ג
הלכה ט ח
ב מ"י פ"ג הל' ט:
ג א מ"י פ"ג הל' ז:
ד א מ"י פ"ג מהל'
אבות העומה הלכה א
ז:
ז א מ"י פ"ג מהלכות
סוטה הלכה טז ש"ע
א"ע ס"ק קעט סעי' ג
בה"מ:

תוספות שאנן

חד לצוואה דירה שהקדוש
ברוך הוא גזיר שיבואו
בה המים וחד לידעה
דירה להודיעה בדטן
ואחר כך ידך שלא
להוציא לעז כדאמר פ"ק.
וחד לעשריה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה
ותמול מעל באישה.
ובאו בה המים המארים
למרים ליה. וגר' דירה
ברישא תחלה לפי שיעקב
המפשה באשה הוא. א"ר
לבימא קרא אינו צריך
למלוכה לפסלה
מלחשש לכהן דמק"ו
אחיה ומה גרשה בת כהן
שנתגרשה מירשאל וזרע
אין לה שמותרת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל
פסלה מן הכהונה זו
שפסולה לתרומה מריבא
(בעלמא) [דנשמוא]
כדקאמרת אינו דין
שפסולה לכהן ליה. מה
ת"ל והיא נטמאה ה"ל וליג
אם כן מה ת"ל ונתורה
והיא נטמאה ה"ל והיא
נטמאה יתירה לך דר'
דהא דרש' לעיל בפ"ק
ול"ג כשכ"ב בהב"י. ועוד
פ"ה דלא ר' ישמעאל
קא דרש' ואזיל ליה:
ומכאן אתה דן לשרץ פ"ה
מכאן אתה למד כ"ו
דשרץ ספק נגע ספק לא
נגע בטהרות דמחזיק ליה
בטומאה מספק. ומה סוטה
שלא עשה בה שונג כמודי
פ"ה סוטה שלא עשה בה
כדכתיב והיא לא נתפשה
אסורה הא נתפשה מותרת
ה"ה לשונג אשתו ואשת
איש עמו ותכנין לאשתו
ונדמנה לו זאת ואף
היי שונגת כסבורה שהוא
בעלה עשה בה ספק כודאי
ל"ה. ונראה דאין ק"ו גמור
אלא גלוי מלחא בעלמא
הוא דאין ק"ו גמור הוא א"כ
נילף כל איסורין שעשה
בה שונג כמודי שיעשה
בהם ספק כודאי מהאי
ק"ו (פס) [וגם] נחלוך
בין רשות היחיד לרשות
הרבים כמו בטומאה:
ועוד דאיכא למיפדך מה
לסוטה שכן נסתרה ריש
רגלים לדבר תאמר בשרין
שאין בו כן אלא ש"מ
דאין זה ק"ו גמור אלא
גלוי מלחא בעלמא הוא
ובכחילי תלמודא גמרי' ספק
טומאה ברה"י מסוטה
כדאמר הלכתא גמרי'
מה מסוטה והוי כמו
הלכה למשה מסיני. א"כ
מדכתיב ונתתה והיא
נטמאה בטומה ילפינן
טומאה והלכתא גמרי' לה
מסוטה לאו דוקא אלא
כלומר דמסוטה גמרי' לה
והא ילפינן מסוטה היינו
ספק טומאה ברה"י דכל
ספק טומאה ברה"י דספקו
טהור לא גמרי מינה.

א) ד"ל נטמאה יתירה
קריש' דהא דרשין לעיל וכו'.

ההוא דמודע א"ה בהן. פירוש הכהן צריך להודיע שלא להוציא
ס"לעו וכיון דגלי לן קרא דהוא נדקדק כמותה וכמידי זה
זוהי ידעה ועשייה לא צריך למכתב מו ביה: ז' שאסורה בתרומה
אינה דין שאסורה לכהונה. וליכא למימר דת ישראל יוכיח שאסורה
בתרומה ומותרת לכהונה דה"פ ומה
גרשה שמותרת לתרומה אסורה
לכהונה ע"י מעשה שנעשה בה
דהיינו גירושין וזו וכו' אינו דין שאסורה
לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אצל
בת ישראל מה שפסולה בתרומה
אינו ע"י מעשה ועוד אם תשאל דת
ישראל לכהן מהא מותרת לתרומה
מה שאין כן באלו שאין להם הימור
לעולם כספרי ממני הכי ומה גרשה
קלה שמותרת לחזור למגרשה בשראל
פסולה מן הכהונה סוטה חמורה דין
הוא שפסולה מן הכהונה:

מה ת"פ היא נטמאה וכו'. כגירסת
רש"י וכן סיומא ללמדך שגלוס
אין משקין אלא על הספק ולא"ת וכי
איכטריך קרא למיסר ספיקא יש
לומר הכתוב אוסר קודם עשיה
כלילי היא ודאי וא"כ דליכא מלקות
דמוכח בפ"ק דיצמות (דף טו: א)
מיהו לאו הכא מכלל עשה איכא ואפי'
אם היא טהורה נענש צ"ד של
מעלה אם כן עליו כמו על חייבי
עשה ולא כשאר ספיקות כגון ספק
חלב ספק שומן ואלו נודע שהוא
שומן א"כ צריך כפרה וסליחה
מיהו לא חמיר כחייבי עשה:

אינו דין שעשה בו ספק בודאי.
ליכא למיפדך מיר ועושה
פסח יוכיחו שעשה כהן אונס כרצון
דנפקא לן מבי ימות מת עליו כפמע
פמאוס כספרי וצפרק צ' דכריתות
(דף טו:). ואפ"ה לא עשה כהן ספק
טומאת התהום כודאי לפי שטומאת
התהום הלכה הוא ו"ל ספיקין ק"ו
מהלכה וה"ה דאין להוסיף משם
דכי אמר צהובתה אף אני אציא
זה והלא אין ללמוד הימנו אצל הא
איכא למתמה אלא לא פריקין מה
לסוטה שכן רגלים לדבר שהי קינא
לה ונסתרה כדפריקין לעיל צריש
פ"ק (דף צ:). ואין לומר משום לעיל
מיידי בטומאה דבתר קנינו וסמירה
דמהימן עד א' התם ודאי איכא
רגלים אצל הכא ילפינן מסמירה
דבתר קנינא גרידא דליכא למיפדך
שכן קינא לה דקנינא לא חשיב
רגלים בלא סמירה דהא צריש מסכת
נדה (דף צ:). דמיימית התם מקוה
שנמדד ומנאל חסר כל הטהרות
שנעשו על גביו צ"ד צ"ד צ"ד צ"ד
טמא ר"ש אומר צריש טעור צריש
תולין ושניהם לא למדוה אלא מסוטה
רצון כצרי כסוטה מה סוטה ספק
הוא ועשאוה כודאי אף כו' ופריך
אי מסוטה ימלא מה סוטה צריש
טמא ודאי הכא נמי טמא ודאי הכי
השתא התם יש רגלים לדבר שהי

קנא לה ונסתרה הכא מאי רגלים
דבתר קנינא ילף כי הכא פריך והכא
אמאי לא פריך הכי ויש לומר
דסמירה על ידי קנינא בטומה הוי
כספק מנגע שרץ שהרי בלא
קנינא לא היה שום ספק דסמירה
גרידא דלא נחשדו על העריות
הלך הקנינא גורם הספק וה"פ צמ'
נדה התם גבי סוטה וספק
שרץ הכי ריעומא דהיינו השרץ
והצובע קמן אלא הטהרות והאשה
אצל גבי מקוה קודם טבילה לא
ראינו שום ריעומא דאיכא לספוקי
על ידה ולעיל בפ"ק קודם העדלת
עדים לא הואי שום ריעומא:

מכאן

דאי אית ציה עון. שזא עליה לאחר
שנסתרה: זומן שהאיש מנוקע
מעון. שלא זא עליה משנסתרה
עליו האשה ההיא תשא עונה
שיצדקה המים: אלא לצובע ליסני.
כך בודקין את הצובע בהדיא
כדמני סיפא בהדיא כך אסורה
לצובע ולא מנא כך אסורה לו:
זא וזא קאמר. מרצויא דו"ו: או
זא וזא. הכפולים בפרשה דריש:
שנאמר נטמאה ונטמאה. ש"מ רבי

עקיבא וו"י דריש: ועדיין. זאא
גופא מיציעא לי נטמאה ונטמאה
דריש מרצויא דו"ו: או חד נטמאה
וחד נטמאה קדריש: סיפא קראי.
שלשה זאא כמזכיר שם זאא המים
המאכררים האלה צמיעך לצבות
צטן להודיע לנו דצטן והדר ידך
שלא להוציא לנו כדאמר' צפ"ק
(לעיל ט:). וחד והשקה את האשה
את מי המים המאכררים וזאא
זה המים וגו' לזאא שהקצ"ה
גזר שיצואו זה המים למרים
וחד (ט) לעשייה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה וגו'
לעשייה כהן הודיע הכתוב את
ישראל דמצינן להן שיצדקה
המים וצכולס כתיב וו"י יתרי
הי שית: דידה. דצובע: דידה.
דאשה ידיעה וזאא ועשייה
כדפרישית: ורבי. דלא דריש
ווי" תלתא קראי הוא דכתיבי
וכולו לידעה ידיעה ועשייה
וזהו: שלא להוציא לנו. משום
דהוא אמר לה צבלה צרישא
את יריכך נופלת וגו' וסוף
המים לצדוק כדכ' כניסמן
דמצינן וצבתה צטנה והדר
ונפלה יריכה לכך הוצרך להודיע
תחילה שהמים כדכ' כניסמן
יצדקה: ואימא כוליה להכי הוא
דאסא. לצובע. להודיע דצטן
לקה צרישא מנלן: מאי צטן
וירך. סתם הכא והכא דריש
ליה: שלשה פעמים. וקינא
את אשמו והיא נטמאה והיתה
אם נטמאה תחת ארצה ונטמאה:
ואחד לתרומה. שאפילו היא
בת כהן וצבלה כהן נפסלה
מן התרומה: קל וחומר. אינו
צריך להביא מן המקרא לפסולה
מן הכהונה מלינשא לכהן
דמקל וחומר אחי: מה גרשה.
בת כהן שנתגרשה מירשאל
זרע אין לה שמותרת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל
פסולה לכהונה: זו שפסולה
לכהונה כדקאמרת אינו
דין שפסולה לכהונה. ולקמן
פריך והא לא חייבי רבי עקיבא
צפסול כהונה כלל דלא
אכרעה קרא ומאי קאמר
ליה רבי ישמעאל: מה פ"ל
והיא נטמאה כו' גרסינן. ולא
גרס אי"כ דמילתא צאנפי
נפשה היא ולא נטמאה
יתירא קמיציעא ליה דהא
דרשין ולא רבי ישמעאל
לחודיה קאמר לה אלא
סתמא היא וקראי דעניינא
קדריש ואזיל: מה תלמוד
לומר וקנא את אשמו
והיא נטמאה דמשמע דודאי
נטמאה ומה תלמוד לומר
אז עבר עליו וגו' והיא לא
נטמאה ואי פשיטא ליה
דנטמאה למה שותה ואי
פשיטא דלא נטמאה למה
שעל הספק אסורה. והכי
קאמר קרא אשה זו שמה
נטמאה ומה לא נטמאה
וקאמר לך דישקנה לצר
הספיקא ואי לא משקה
לה אסורה: ומכאן אשה.
למד ק"ו לשרץ ספק נגע
צטהרות ספק לא נגע
דמחזיקין לה בטומאה
מספק: סוטה לא עשה
בה כו'. דכתיב [גמדרה]
והיא לא נתפשה הא נתפשה
מותרת ואשת איש עמו
צצית ונתכוון לאשתו
ונזדמנה לו זו ואף היא
שגגה כסבורה שהוא
עצלה: וממקום

א) [לקמן מו: שבוטע ה.
יבמות טז. קידושין טז:
ג) וינמא מה. וט"ז. א) לעיל
טו: ד) [לעיל טו: א) וצטן
ולומר לה הס"ד וחסרי
מה"ד ש"מ מרמי וכיון דגלי
לן כו'. רש"י א) וצטן
מס' שם ד"ה מ"א א) ואין
דין ק"ו כו'. רש"י,

תורה אור השלם

1. ונקמה האיש מעון
והאשה והוא תשא את
עונתה: מדבריה לא
2. ובא המים הקטארים
האלה במעוך לצבות
בטן ולנפול ידך ואמר
האשה אמן אמן.
מדבריה כב

הגהות הב"ח

א) גמ' ועדיין מצינו
נטמאה ונטמאה קאמר
או אם נטמאה ונטמאה:
ב) רש"י ד"ה סיפא וכו'
ומד והשקה כנ"ל ומכאן
לעשייה נמק:

מוסף רש"י

בזמן שהאיש מנוקע
מעון. שלא זא עליה לאחר
שנסתרה: שנסתרה אסרה
עליו דמצינן (גמדרה) כה
והיא נטמאה (יבמות נח.
ובענין קידושין כב). אין
האיש מנוקע מעון.
שזא עליה אחר שנסתרה
(שבוטע ה): או: מעון
מיאף צאשה האסורה צין
מוו שנסתרה צין מלחמה
(לקמן נח:). שלא להוציא
שיאמרו לא עשו כסדר
האלה ואין פורענות על
דין (לעיל טו:).